hääd wori-palka massap ja kui sinna essi holikas ollet wori nink hobbese pärra kaien, ja kui sul mehhe söant küllalt om, winale wastapanda, mes te pääl mönd meest jubba om sure kahjo sisse saatnu. Tahha sis sulle Tallina linast jutto ajjada. Kül om liin paljo wähhemb Rija linast, siski om töine ka suur nink illos nink kige Eestima eddimäne liin.

Kui sa sis Tallina minneki päle walmistat, sis pista kalendrit ka puhho — nink seni kui sa Waito illosa trahtre man södat, wötta ramatokest wälja nink loe mes sa linan saat näggema, sest jubba Tallina lina körge torni paistwa pöhja poolt so silmi sisse. Kül omma pärrametse 20 wersta liwatse nink rasse. Waiwaga läät sa Moigo kabbelist möda, Üllemiste järwe kaut, — ent tullet sa Laaksimäe otsa, sis om sul silma lust lina päle kaia. Rija te pääl ei olle särast körget kottust, kust sa wöis kiik lina illo nätta, sääl peat wast körge Peetretorni päle minnema, kui tahhat kiik lina illo nink surust üttekörraga kaeda. Laaksimäelt näet sa suurt merd, mes Some lahhes kutsutas, sepärrast et tol pool Soomlase ellawa, kelle randa siski Tallinalt ei wöi nätta. Merre weren näet sa suri müre nink walle, mes wannast ajjast jubba saiswa nink pärrametsel söa ajjal weel surembas omma tettu. Lähhämbale henne pole näet Wanna lina, ehk lina söant körge Olai torniga nink töiste wähhämbide tornega, ent hääl käel paistap so silmi sisse üts körge mäggi, müridest ümbrepiratu nink temma otsan körge illosa majja nink wanna illos kerrik, kelle kirriwast ehtest wast jubba mönda ollet kuulnu. Sedda mäkke kutsutas Toompääs. Möllembil pool näet sinna suurt liina allewit, mes neljas jaus jaetas. Sedda jakko, mes Paltisi te weren om, kutsutas Paltisi allewis, sedda mes Perna te weren om, Perna allewis, sedda mes sure Petterburi te weren, kun postitölla nink postillioni tolmaden käüwa, Petterburi allewis, nink kun sa essi tassakeste Laaksi mäelt alla läät, sääl om Tarto-allew.

Ent enne kui sa mäest alla sõidat, panne weel hääl käel mäe otsan ütte körget torni tähhele. Se om tulle-torn. Kui sa häste kaet, sis näet ka ütte töise torni merre weren, mes ka laiwule merre pääl ö ajjal walgust annap. Ne torni omma wäega targaste tettu nink wäega tulluliko laiwameestele. Et nemma pimmedusen ärra ei essi, ei ka ranna päle ei jose, sis tettas mönne körge kottuse pääl rannan tuld ülles, kellest laiwamehhe ärratundwa, märatse merre kottuse pääl na omma. Kui nüüd laiwa-mehhe tahtwa sure merre päält Tallina saddama sisse purjuda, sis läwa nemma iks eddesi, seni kui tulle-torn Laaksi mäe pääl nink töine ranna pääl ütten zihhin omma nätta, ehk ösel seni, kui päälmetse torni tulli ökwa allumetse torni tulle päle tullep saisma. Sis käändwa nemma laiwa ökwa saddama pole, — ent enne na ei tohhi sedda tetta, muido saas laiw salla liwamäggede ehk suurte salla kiwwide wasta tõukama nink hukka minnema. Nink sedda teed na hoitwa kinni, seni kui na saddama sissen omma. Panne ennege essi tähhele, kuis kiik laiwa, mes Tallinahe tullewa, iks selsammal merre kottusel lina pole käändwa, kui olles neil sääl merre pääl üts te walmistet. Se innemiste tarkus om kül immestellemise wäärt.

Ollet sa sedda tähhele pandnu, sis sõida tassakeste Laaksi mäelt alla, sures Soldati piddalist möda, kun ka mönni sinno kaaswellitsist haige maan om, mitmast illosist maiust nink aidust möda, kun rikka innemise ellawa, kea siski kiik ei olle rõemsa. Sest rikkus ütsinda ei panne jokt innemise söant rahhule, enge se tarwis om täl Jummala pelgo nink waggaust wajja, — nink sest se ka tullep, et mönnen urtsikun, kun waesus ussest nink aknast wäljakaep, rõemsamba innemise ellawa, kui mönnen suren majjan,

Ma-rahwa Kalender 1857, lk. 13